

Osavuosisikatsaus 2023

Liikelaitos Kirkkonummen Vesi

Vesi-liikelaitoksen johtokunta

Hyväksytty Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta xx.01.2023

Kirkkonummen vesi

Tuloslaskelma €
Kirkkonummen Vesi -liikelaitos

	TA 2023	Tot 7/2023	Tot %	Tot 7/2022	Muutos %	TP 2022
			41,57	4 408		9 544
Liikevaihto	10 736 000	4 463 049	%	892	1,23 %	000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	138	****	138	0,00 %	138
Muut tuet ja avustukset	0	1 400	****	0	****	6 910
Materiaalit ja palvelut	-5 242 104	-2 743 225	52,33	-2 873	-4,52 %	-4 841
			47,85	208		677
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-2 099 000	-1 004 356	%	-1 107	-9,29 %	-1 913
Palvelujen ostot	-3 143 104	-1 738 869	55,32	-1 766		077
			%	001	-1,54 %	-2 928
Henkilöstökulut	-1 471 875	-798 746	54,27			600
			%	-751 508	6,29 %	-1 299
Palkat ja palkkiot	-1 198 827	-645 985	53,88			794
			%	-619 654	4,25 %	-1 091
Henkilösivukulut	-273 048	-152 761	55,95			561
			%	-131 854	15,86 %	-208 233
Poistot ja arvonalentumiset	-2 944 000	-1 274 425	43,29	-1 271		-2 242
			%	883	0,20 %	942
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 944 000	-1 274 425	43,29	-1 271	0,20 %	-2 242
			%	883		942
Liiketoiminnan muut kulut	-107 157	-57 482	53,64			
			%	-63 327	-9,23 %	-94 283
Liikelylijäämä (-alijäämä yhteensä)	970 864	-409 292	-42,16			1 072
			%	-550 896	-25,70 %	352
Rahoitustuotot ja kulut	-15 011	-43	0,29 %	-345	-87,54 %	-15 424
Korvaus peruspääomasta	-15 011	0	0,00 %	0	****	-15 011
Muut rahoituskulut	0	-43	****	-345	-87,54 %	-413
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä yhteensä	955 853	-409 335	-42,82			1 056
			%	-551 241	-25,74 %	929
Poistoeron lisäys tai väh	20 000	6 207	31,04			
			%	6 621	-6,25 %	13 352
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	975 853	-403 128	-41,31			1 070
			%	-544 620	-25,98 %	280

Kirkkonummen Vesi -liikelaitos huolehtii johtokuntansa alaisena toiminta-alueellaan vesihuollosta vesihuoltolain mukaisesti ja tarjoaa mahdollisuuksien mukaan vesihuoltopalveluja myös oman toiminta-alueen ulkopuolelle.

Vesihuoltolaitos kattaa käyttö-, pääoma- ja rahoituskulunsa maksuillaan ja on toiminut kirjanpidollisesti eriytettynä kunnallisena liikelaitoksena 1.6.2017 alkaen.

Toiminnan painopistealueet

- Investointibudjetoinnin, investointien budjetin seurannan ja ennustettavuuden kehittäminen tukemaan talouden seurantaa ja määrittämään voidaanko uusia investointeja toteuttaa sekä ketteryys nostaa investointeja toteutukseen, mikäli investointiohjelma ei Kirkkonummen Vedestä riippumattomista syistä toteudu.
- Etäluettavien vesimittareiden käytön vakiinnuttaminen

- Vesijohto ja jätevesiverkoston vuotovesimäärien vähentäminen.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Vuoden 2023 talousarvioesityksen oleelliset muutokset ovat Kirkkonummen Veden toimintatuottojen osalta veden ja jäteveden käyttö- ja perusmaksujen sekä palvelumaksujen korotukset sekä liittymismaksujen tuotto-oletuksen pienentäminen. Toimintakulujen osalta HSY:n vesi- ja jätevesikäyttömaksujen korotusten vaikutus suuri. Alustavien tietojen mukaan HSY nostaa veden ja jäteveden hintaa vuodelle 2023 seuraavasti: reaalikorotus 3 % + inflaatiokorotus 7 % yhteensä 10 %. Korotuksen vaikutus Kirkkonummen Vedelle on ostettavan veden osalta 10 % ja jäteveden puhdistamisen osalta 15% johtuen vuonna 2021 johtokunnassa hyväksytystä sopimuksesta Kirkkonummen Veden ja HSY:n välillä.

HSY on alustavasti ilmoittanut, että hinnankorotuksia tulee vuosittain vuoteen 2032 asti seuraavalla kaavalla. Hinnankorotukset perustuvat 3 % reaalikorotukseen ja inflaatiokorotukseen. HSY-Kirkkonummen Vesi sopimuksen korottava vaikutus jäteveden hintaan jatkuu vuoteen 2032 asti. Lähivuosien inflaatioennuste talousarviota laadittaessa on seuraava: 2023 6,8 %, 2024 3,5 % ja 2025 2,1 %.

Veden ja jäteveden käyttö- ja perusmaksuihin esitetään korotuksia vuodelle 2023. Veden käyttömaksua korotetaan 14,5 %, jäteveden käyttömaksua 15 % sekä veden että jäteveden perusmaksuja 15 %. Veden hinnankorotukset nostavat myyntituottoja +1 393 000 € verrattuna talousarvioon 2022. Perusmaksujen määräytymisperusteet uusittiin 1.4.2022 alkaen. Liittymismaksuja ei koroteta vuonna 2023.

Liittymismaksutuottojen ennustetaan laskevan vuoden 2022 talousarvioennusteeseen verrattuna -400 000 €. Liittymismaksutuottojen lasku johtuu rakentamisen tilapäisestä vähenemisestä vallitsevassa maailmantilanteessa. Vuodelle 2023 on budjetoitu liittymismaksutuottoja 700 000 €. Palvelumaksuhinnastoa esitetään päivitettäväksi 1.4.2023: Palvelumaksuhinnaston päivittämisellä ei ole suurta vaikutusta Kirkkonummen Veden toiminnantuottoihin. Maksut nousevat yhteensä 27 %. Ennustetun rakentamisen vähentymisen johdosta palvelumaksujen myyntituotot laskevat. Esitetty korotus kattaa kompensoi tuottojen laskua n 30 000 € edestä.

Kirkkonummen Veden omassa toiminnassa säästöjä on haettu vesijohto ja jätevesiviemärin vuotovesien suunnitelmallisella vähentämisellä. Vuotovesien vähentämisen kustannusvaikutukset ovat talousarvio 2023 osalta n. 150 000 € ja taloussuunnitelmavuosina vielä enemmän johtuen nousevasta veden ja jäteveden hinnasta.

Kirkkonummen Veden kunnan puolelta määritelty toimintakatevaatimus vuodelle 2023 on 3 827 371 €. Mikäli otetaan huomioon kunnan asettama lisäsäästövaatimus, toimintakateen pitäisi olla 3 920 376 €. Laaditun talousarvion mukaan vuoden 2023 toimintakatteeksi muodostuu 3 914 864 €. Toimintakate ei muodostu kuitenkaan Kirkkonummen Vesi -liikelaitosta TA2023 osalta sitovaksi tasoksi vaan toimintakate ohjaa talousarvion muodostumista.

Taloussuunnitelmavuosina vedentuotanto jatkuu omilla vedenottamoilla. Upinniemen vedenottamo on tarkoitus ajaa alas vuoden 2023 aikana. Omaa vedentuotantoa pyritään nostamaan kahden aiemman vuoden tasosta käyttökatoja minimoimalla.

Henkilöstökulut nousevat uuden verkostoinisöörin toimen perustamisen myötä. Kirkkonummen Veden henkilöstömäärä on talousarviovuoden 2023 osalta 21,5. Taloussuunnitelmavuodelle 2025 esitetään yhden uuden toimen perustamista. Toimen tehtävänkuvaa liittyy alustavasti verkosto-omaisuuden hallintaan.

Talousarvio- ja suunnitelmaesityksessä ei ole varauduttu ennakoimattomiin yllätyksiin, vaan budjetti on laadittu oletuksella, että sääolosuhteet taloussuunnitelmavuosina ovat normaalit, poikkeuksellisen suuria vuotoja ei tapahdu, keskeisimpien palveluiden ja materiaalien, eli ostoveden ja jätevedenpuhdistuksen sopimushinnat muuttuvat ennakoitusti, ja että arvioitu yleisessä kustannustasossa ei tapahdu odottamatonta nousua.

Liikelaitoksen tulos- ja rahoituslaskelma

Kunnanhallituksen Kirkkonummen Vesi -liikelaitokselle talousarviossa asettama sitovat taso on tilikauden yli-/alijäämä. Talousarvio 2023 osalta tilikauden ylijäämäksi muodostuu 955 853 €.Tulos- ja rahoituslaskelmat esitetään tämän talousarvioesityksen lopussa. Liikelaitoksen aiemmissa talousarvioissa ja tilinpäätöksissä on tuotu esille velkana kirjattavien liittymismaksujen kerryttämisen heikentävä vaikutus liikelaitoksen ja edelleen kunnan tulokseen.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien tilikausien arvioidaan olevan ylijäämäinen. Ylijäämäisyys parantaa myös koko kuntakonsernin tilikauden tulosta. Aiempien vuosien hyvät tulokset ovat kerryttäneet maksuvalmiutta kunnan ja liikelaitoksen väliselle yhdystilille. Suuren investointimäärän vuoksi yhdystilille kertynyttä tasetta saadaan puretuksi

vuonna 2023 n. 2 065 000 € ja taloussuunnitelmavuosina noin 1 400 000 €. Kirkkonummen Vedellä ei ole lainaa, eikä lainaa ole suunniteltu nostettavan suunnitelmakautena.

Talousarvio on laadittu sillä oletuksella, että peruspääoman korvaus ja kunnan lainan korko pysyvät ennallaan.

Poikkeamat ja olennaiset muutokset

Toimintatuotot

Käyttötalouden toteumaa verrataan käyttösuunnitelmaan. Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen sitova tason on tuloslaskelman mukainen tilikauden yli-/alijäämä (955 853 €).

Tilanteessa 31.7.2023 toimintakulujen toteutuman tulisi laskennallisesti olla 58 % ja toimintatulojen tulisi olla noin 50 %, koska laskutettuna on kausi 1-6/2023 Poikkeuksen muodostaa liittymismaksut, jotka laskutetaan niiden muodostumisen mukaisesti, joten toteuman tulisi olla näiden osalta 58 %.

Veden myynti on toteutunut alle budjetoidun. Vesimittareiden luentasyklistä johtuen vuoden 2022 aikana vallinneet energian hinnan nousu ja edelleen akuuttina päällä oleva Ukrainan kriisi ovat vaikuttaneet laskevasti veden kulutukseen. Veden ja jäteveden käyttömaksujen kertymä on 44,5 % budjetoidusta. Veden ja jäteveden hinnankorotukset tulivat voimaan 4/2023, ennuste toteumasta on 92,4 % eli -617 000 € alle budjetoidun.

Veden perusmaksut ovat toteutuneet hiukan alle budjetoidun, mutta hinnankorotukset nostavat tuoton syksyn aikana lähelle budjetoitua. Uudisrakentamisen ollessa miltei pysähtyneenä, Kirkkonummen Vedelle ei tule myöskään uusia vedenkäyttäjiä, mikä vaikuttaa myös perusmaksujen toteumaan. Ennuste perusmaksujen toteumasta on 96,3 % eli -44 000 € alle budjetoidun.

Talousarviota 2023 laadittaessa on arvioitu rakentamisen hidastuvan vuoden 2023 aikana. Liittymismaksujen tuottoja laskettiin -400 000 € verrattuna vuoteen 2022. Silti liittymismaksujen ei ole toteutunut budjetoidun mukaan ja niiden kertymässä ollaan n. -125.000 € jäljessä vuoden 2022 toteumaa osavuositarkastuksen yhteydessä. Vilkas syksyn rakentaminen nosti liittymismaksutuotot vuonna 2022 yli budjetoidun. Valitettavasti vuoden 2023 osalta rakentamisen vilkastumista ei ole näköpiirissä. Liittymismaksujen toteuma tulee jäämään alle budjetoidun. Lopullista ennustetta liittymismaksutuottojen kertymästä on vaikea ennustaa, alijäämää tulee muodostumaan 250 000 - 300 000 € liittymismaksujen osalta.

Muiden myyntitulojen osalta toteuma on hitusen perässä vuoden 2022 toteumaa johtuen rakentamisen hiljenemisestä. On mahdollista, etteivät myyntituotot toteudu budjetoidun mukaan vuoden 2023 aikana. Kokonaisuuden kannalta tämä poikkeama on pieni.

Kirkkonummen Vedelle on kirjattu talousarvioon 2023 maankäyttötuloja 561 000 €. Hankkeiden suunnitelmavalituksista johtuen maankäyttötuloja ei kerry lainkaan.

Kirkkonummen Vesi tulee alittamaan talousarvion mukaiset toimintatuotot 1,4 - 1,5 miljoona euroa.

Toimintakulut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Kokonaisuudessaan vuoden 2022 kustannukset ovat toteutuneet 10 %-yksikköä alle budjetoidun. Veden käytön vähentyessä tarve ostaa vettä on myös vähentynyt antaen säästöjä n 300 000 € verrattuna TA2023een. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tulevat alittamaan budjetoidun.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot ovat toteutuneet hieman alle budjetoidun. Positiivisena muutoksena voidaan pitää jäteveden puhdistamisen kulujen alittumista, vaikka lumisesta talvesta aiheutui keväällä kustannuksia, kun sulanut lumi kuormitti jätevesiviemäreitä. Pääsyy kustannusalitukselle on veden käytön väheneminen.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut ovat toteutuneet alle budjetoidun. TA2023 yhteydessä ylityökorvaukset ja varallaolo eriytettiin omiksi kustannuspaikoikseen. Tästä johtuen ylityökorvaukset näyttävät olevan alibudjetoidut. Talven "sähköpulasta" johtuen Kirkkonummen Vesi käytti kahta varallaolijaa 1.1.-31.3.2023 välisenä aikana. Vahvistettu varallaolo nosti varallaolokustannuksia hieman. Kirkkonummen Veden palveluksessa on kesän ajan korkeakouluharjoittelija ja oppisopimussuhteessa mittausharjoittelija 31.12.2023 saakka.

Toimintakulut ovat toteutuneet 356 000 € alle budjetoidun.

Tilanteessa 31.7.2023 johtokunnalle raportoitavia yli 1000 euron maksuajan pidennyksiä on myönnetty 7 kpl.

Liikelaitoksen johtaja laatii lisätalousarvioesityksen Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen syyskuun mennessä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Onnistuminen 31.7.	Vastuu
4. Luomme uuden työn paikkoja – täällä on tilaa ajatella: Houkuttelemme asiantuntijatyöpaikkoja ja kehitämme nykyisiä työpaikkoja. Tähtäämme korkeampaan tuottavuuteen.		Kirkkonummen Veden organisaation sisäisiä ja ulkoisia prosesseja on kuvattu ja läpikäyty, mutta ei kattavasti. Vuoden 2022 aikana sisäisiä prosesseja on saatu käytyä osittain läpi.	Kirkkonummen Veden organisaation sisäiset ja ulkoiset prosessit on käyty perusteellisesti läpi ja kehitetyt toimintamallit on otettu käyttöön. Vuonna 2023 Kirkkonummen Veden organisaation prosessit on dokumentoitu ja kehitetyt prosessit on otettu käyttöön.	Organisaation prosessityö on hyvässä vauhdissa ja sitä tukeva selvitystyö Hyvän vesihuollon kriteereistä ja vesihuoltolaitoksen digistrategiasta on valmistuu 15.8.2023 mennessä.	Liikelaitoksen johtaja
2. Investoimme tulevaisuuteen: Teemme rohkeasti investointeja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti		Riittävä, kestävä ja taloudellinen vedenhankinta edellyttää vedenhankintajärjestelyjen päivittämistä. Verkostojen mittarointia on kehitetty investoimalla verkoston virtaamamittaamalaiteistoon ja etäluettaviin vesimittareihin.	Veden ja jäteveden vuotovesien määrä saadaan vakiinnutettua alhaisemmalle tasolle. Verkoston kunnosta raportoidaan ja Kirkkonummen Veden omat saneerausinvestoinnit ohjataan kohteisiin, joiden vuotovesimäärät ovat suurimpia. Vuonna 2023 Vesijohdon vuotovesimäärä putoaa 15 % tasolle verkostoon pumpattavasta vesimäärästä Jätevesiverkoston vuotovesimäärä putoaa 28 % tasolle HSY:lle puhdistettavaksi johdettavasta jätevesimäärästä.	Vuotovesien mittarointiin on tällä hetkellä haasteita johtuen vesimittareiden luennasta kerran vuodessa. Vuonna 2023 ei ole tapahtunut suurempia vesijohtovuotoja, mutta vuotovesiprosentti on silti 16,9. Vuoden vähentynyt vedenkulutus näkyi ostettavan veden määrässä, mutta ei kulutusennusteissa.	Liikelaitoksen johtaja, verkostopäällikkö, käyttöpäällikkö

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	Tot 7/22	TA 2023	Tot 7/23	Tila
Liittyneet kiinteistöt, kpl	4490	4 313	4 400	4522	Ei tietoa ☐
- vuoden aikana liittyneet	80	37	50	32	Ei tietoa ☐
Vedenkäyttäjät (arvio, sis. osuuskunnat)	32 248	*	31 000	*	Ei tietoa ☐
Pumpattu vesimäärä, m ³ /vuosi	1 866 540	1 104 918	2 005 000	1 123 613	Ei tietoa ☐
- siitä ostoveden osuus, m ³	1 136 300	652 841	1 252 500	651 476	Ei tietoa ☐
Myyty vesimäärä, m ³ /vuosi	1 707 034	976 150	1 707 000	933 400	Ei tietoa ☐
Laskuttamattoman veden osuus %	8,5 %	11,6%	15 %	16,9 %	Ei tietoa ☐
Käsitelty jätevesimäärä, m ³ /vuosi (ostop.)	2 613 246	1 731 292	2 870 000	1 733 481	Ei tietoa ☐
Laskutettu jätevesimäärä, m ³ /vuosi	1 987 407	1 180 950	2 065 000	1 095 500	Ei tietoa ☐
Jätevesiverkoston vuotovedet %	24 %	31,6 %	28 %	36,8 %	Ei tietoa ☐
Vesijohtoverkoston pituus km	271,8	240,4	244	248,8	Ei tietoa ☐
Jätevesiverkoston pituus km	241,8	217,3	224	238,2	Ei tietoa ☐
Jätevedenpumppaamoiden lkm.	98	97	103	98	Ei tietoa ☐
Saneeraukset					
Vesijohtoverkosto km	0	0	4,1	0	Ei tietoa ☐
Jätevesiverkosto km	0,3	0	1,5	0	Ei tietoa ☐
Jätevedenpumppaamot kpl	2	1	3	0	Ei tietoa ☐
Ilmastopäästöt					
CO ₂ -päästöt yhteensä, 1000 kg CO ₂ /v	38	*	0	*	Ei tietoa ☐
CO ₂ -päästöt energiankulutus, 1000 kg CO ₂ /v	0	*	0	*	Ei tietoa ☐
Kokonaisenergian kulutus MWh	2 476	*	2 500	*	Ei tietoa ☐
CO ₂ -päästöt huoltoajat, 1000 kg CO ₂ /v	38	*	0	*	Ei tietoa ☐
Polttoaineen (diesel) kulutus, l	14 572	7 941	14 000	7 788	Ei tietoa ☐
Henkilöstömäärä					
Vakinaisia	19,5	19,5	21,5	20,5	Ei tietoa ☐
Sijaisia	0	0	0	0	Ei tietoa ☐
Määräaikaisia	0	2	0	2	Ei tietoa ☐
Yhteensä	19,5	21,5	21,5	22,5	Ei tietoa ☐

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Riskilaji	Riski	Riskienhallintatoimenpiteet	Riskiarvo	Onnistuminen 31.7.
2. Investoimme tulevaisuuteen	2. Tasapainotamme taloutta	Strateginen ja taloudellinen riski	Kirkkonummen Veden investoinnit eivät toteudu talousarvion suunnitelman mukaisesti aiheuttaen saneerausvelan kasvamista	Kirkkonummen Vesi ottaa käyttöön ennustavan budjetoinnin investointikohteissa.	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 6	Suurien kaava-alueiden rakentamisen ennustettavuus on haastavaa. Urakoitsija käynnisti työt suuremmalla volyyymilla kuin on ennakoitu aiheuttaen budjetin ylittymisen. Viime vuosin nähden poikkeuksellisesti investointien kokonaismäärä toteutuu kokonaisuudessaan.
1. Houkuttelemme ja kasvamme	3. Johdamme tiedolla	Toiminnallinen riski	Henkilöstön riittävyys henkilöstövaihdoksista tai poissaoloista	Kirkkonummen Vesi panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja pyrkii kasvattamaan organisaation henkilöstömäärän riittävälle tasolle, jotta normaalitilanteessa ehditään tehdä kaikki työsuoritukset.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 3 6	Alkuvuoden rekrytoinnit ovat onnistuneet ja organisaation vakanssit täyttyvät 1.8.2023.

Kirkkonummen vesi

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan kehittämisalue	Riski, syy, seuraus, suuruus	Tavoitetaso	Sovittu toimenpide / menettely vuodelle 2023	Onnistuminen 31.7.	Tila
Investointien käytäntöjen kehittäminen	<p>Investointien talousarvion toteutumien vaihtelut tai ylitykset.</p> <p>Määrärahat jäävät käyttämättä tai ylittyvät johtuen kaavoituksen viivästyisestä.</p> <p>Riskin suuruusluokka on merkittävä toteutuessaan.</p>	<p>Investointihankkeet pysyvät suunnitelmien kustannusarvion mukaisina.</p> <p>Investointihankinnat tehdään ohjeiden ja määräysten mukaisesti.</p> <p>Etenkin Veden omat hankkeet toteutuvat suunnitelluissa aikatauluissa.</p> <p>Johtokunta on tietoinen investointien tilanteesta.</p>	<p>Hankinnoista vastaavat tuntevat ja noudattavat lakeja, määräyksiä ja ohjeita.</p> <p>Toimialan investointien kilpailutusikäntöjen jatkuva arviointi, kehittäminen ja valvonta.</p> <p>Kehitetty investointien aikataulu- ja talousseuranta on otettu käyttöön.</p> <p>Johtokunnalle raportoidaan investointien tilanne, ennusteet sekä poikkeamat säännöllisesti.</p>	<p>Investointien tilanne on raportoitu johtokunnalle 4/2023 ja nyt tämän kokouksen yhteydessä.</p> <p>Maarakennuskustannusten nousu näkyy tämän vuoden urakoiden tarjouksissa ja toteutuksissa aiheuttaen</p>	Toteutui ✓
Liikelaitoksen omaisuuden arvon säilyttäminen	<p>Käyttötalouden määrärahat eivät riitä riittävään ylläpidon tasoon, korjausvelka kasvaa.</p> <p>Riskin suuruusluokka on merkittävä toteutuessaan.</p>	<p>Ylläpidolla taataan turvallinen ympäristö.</p> <p>Kunnossapidon toimenpiteillä säilytetään omaisuuden arvo.</p>	<p>Seurataan, että määrärahat riittävät käyttökustannuksiin.</p> <p>Käyttötalouden toteumista seurataan säännönmukaisesti.</p> <p>Johtokunnalle raportoidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden tilanne säännöllisesti.</p>	<p>Käyttötalouden toteumaa seurataan säännöllisesti,</p> <p>Johtokunnalle on raportoitu taloudellinen tilanne 1.3.2023 toukokuun kokouksessa ja nyt osavuosisikatsauksen yhteydessä.</p>	Toteutui ✓
Henkilöstön riittävyys ja ajantasainen osaaminen	<p>Ohut henkilöstöorganisaatio on altis toimintahäiriöille, jolloin käyttösuunnitelmassa asetettuja tavoitteita ei kyetä toteuttamaan.</p> <p>Toimintaa muutetaan, mutta toimintaohjeita ei ehditä</p>	<p>Tehdään ennakoivaa henkilöstösuunnittelua.</p> <p>Hyödynnetään sisäistä rekrytointia, kun se on mahdollista.</p> <p>Varmistetaan riittävät resurssit eri tehtävissä.</p> <p>Toiminnan tavoitteet asetetaan vallitsevan resurssitilanteen</p>	<p>Organisaation vastuuhenkilöt varmistavat, että osaaminen on hyvällä tasolla ja että henkilöstö osallistuu koulutuksiin.</p> <p>Vastuuhenkilöt sekä varmistavat henkilöstön ajantasaiset tehtäväkuvat,</p>	<p>Organisaation kehittäminen on aloitettu ja tehtäväkuvia on käsitelty, mutta työ ei ole valmis.</p> <p>Uudistettujen tehtäväkuvausten on tarkoitus valmistua vuoden 2023 aikana.</p>	Toteutui osittain 🟡

	<p>päivittämään.</p> <p>Riskin suuruusluokka on suuri.</p>	<p>mukaisesti.</p> <p>Toimintaa ohjaavat asiakirjat päivitetään riittävän usein.</p> <p>Liikelaitos panostaa koulutukseen ja vahvistaa osaamista asiantuntijatasolla.</p> <p>Työtyytyväisyyskyselyn tulokset paranevat.</p>	<p>toimivat sijaistajajärjestelyt ja prosessien dokumentoinnin.</p> <p>Vastuuhenkilöt varmistavat riittävät resurssit toimialalla ja seuraavat toimialan henkilöstön vaihtumista ja avoimien paikkojen täyttämistä.</p>		
--	--	---	---	--	--

Kirkkonummen Veden investointien toteuma

31.7.2023 tilanteen perusteella talousarvion mukainen investointien kokonaismääräraha 6 250 000 € voi ylittyä. Investointimäärärahan käyttöön on vaikuttanut vuoden 2023 osalta urakoiden hintojen nousu ja kunnan tarpeet urakoiden toteuttamiseen. Tarkempi investointikohtainen toteuma 31.7.2023 ja ennuste on kirjattu taulukkoon. Ennuste laaditaan, koska vain seuraamalla investointien toteumaa ennustettavuus jää vaille todellisuutta. Ennuste tarkentuu kohti vuoden loppua, kun osa hankkeista valmistuu ja mahdollisten muutoksien vaikutukset pienenevät.

Suurin ylitys tapahtuu Juhlakallion alueella, missä urakoitsija on päättänyt toteuttaa aluetta useamman koneyksikön voimin. Urakkaohjelmaan on laadittu välitavoite, johon urakoitsija uskottiin pääsevän vuonna 2023. Tämä ennuste ylittyy huomattavasti.

Kirkkonummen Veden investointisuunnitelma 2023–2027

Investointisuunnitelma on laadittu oletuksella, että kaavoitus ja kunnallistekniikan rakentaminen toteutuvat kunnan suunnitelman mukaisesti. Investointien kestäväksi tavoitetasoksi on suunniteltu noin 4 milj. €/v. Vuoden 2023 osalta taso ylittyy, mutta maankäyttökorvaukset kattavat tätä ylitystä. Siinä tapauksessa, että aluerakentamisen hankkeet viivästyvät, voidaan investointimäärärahoja siirtää saneerausinvestointeihin. Hankkeiden päässä oleva kirjainlyhenne kuvaa vuodenaikana tapahtuvia asioita seuraavasti

YS=yleissuunnittelu
RS=rakennussuunnittelu
R=rakentaminen

Talousarviovuoden investoinnit on esitetty alla tarkemmin ja viiden vuoden investointisuunnitelma hanketasolla liitteessä 1.

Kirkkonummen Veden investoinnit 2023

Aluekohtaiset verkostohankkeet

Keskusta ja lähialueet

- Kirkkonummentien liikukusillan rakentamiseen liittyvät johtosiirrot: RS+R
- Asematien välillä Asemankaari-Kelan talo, Koulupolun, Tallikujan ja Asematien aukion ja kevyen liikenteen alikulkuksillan suunnittelu: YS
- Kirkkonummentie ja Överbyntie: RS
- Tallinmäki: Rovastinpuiston rakentaminen: R
- Tallinmäki: Toritien, Kärrytien, Rosberginpolun, Pappilanmäen ja Sakastinkujan suunnittelu ja rakentaminen: RS
- Läntinen Gesterby, RS
- Juhlakallio vesihuolto R ja Tolsanmäki vesihuolto RS
- Vesitorinmäen 2. vaihe Vesitorinrinne: R
- Luostarinteentä katu- ja rakennussuunnittelu: RS
- Munkinmäentie suunnittelu ja rakentaminen: RS
- Tolsanjärvi: YS
- Tolsanportti: YS

Jorvas, Laajakallio ja lähialueet

- Kvis ja Pohjois-Jorvas asemakaava-alue RS
- Killinmäki: YS

Masala ja lähialueet

- Masalan keskustan asemakaava-alue: Tinantien, Suomelanpolun, Aittakujan sekä Köpaksenpolun (Bjönsinmäki) vesihuollon rakentaminen: R
- Masalanportti vaihe 2: Sundsbergintie, kiertoliittymä ja Eteläinen Salmitie suunnittelu ja rakentaminen R
- Mustikkarinne suunnittelu RS

Sarvvik

- Sarvvinportin asemakaava-alue, vesihuolto R
- Kolabackenin asemakaava-alue, R

Kantvik ja lähialueet

- Sokeritehtaantie + JVP 1.-2. vaihe R

Veikkolan asemakaava-alueet

- Alueiden 12 (Kyntäjätie, Takkumäentie ja Pienviljelijätie) S
- Alueen 13 vesihuollon rakentaminen: Vanhatie välillä Päivärinteentie-Lamminjärventie, Pengertie, Kaskiniityntie, Puutarhatie, Umpikuja, Mäkeläntie ja Lammaskallionkuja R
- Veikkolanpuro II asemakaava-alueen vesihuolto S
- Eerikinkartano kaava-alue YS

Runko- ja siirtojohdot

- Luoman runkovesijohdon saneeraus ja paineviemärin rakentaminen R
- Viemäriverkoston saneeraus, saneerauskohteita vesihuoltoverkoston saneerausohjelmasta
- Jätevedenpumppaamoiden saneeraus, 2 huonokuntoisen jätevesipumppaamon saneeraus
- Vesijohtojen saneeraus, Saneerauskohteita vesihuoltoverkoston saneerausohjelmasta
- Vesihuoltoverkoston pienet muutokset ja saneeraustyöt
- Paineenkorotus- ja mitta-asetat R

Ohjelmistot

- etäluentaprojekti R

Kirkkonummen Veden investointisuunnitelma hankkeittain toteuma 31.7.2023 ja ennusteet

	Aluerakentamisen hankkeet	TA 2023	Ennuste 1- 3/2023	Tot 7/2023	Ennuste 1- 7/2023	Selite
		-4 425 000	-4 929 400	-790 214	-4 504 188	
proje kti	Keskusta:	-1 945 000	-3 204 400	-600 074	-3 841 000	
9712	Kirkkonummentien ylikulkusillan rakentamiseen liittyvät johtosiirrot	-30 000	-20 000	0	-10 000	Suunnitelma valmistuu vuoden 2023 loppupuolella, joten tulevaan rakentamiseen varattua osuus ei toteudu
9710	Asematien välillä Asemankaari-Kelan talo, Koulupolun, Tallikujan ja Asematien aukion ja kevyen liikenteen alikulkusillan suunnittelu ja rakentaminen	-20 000	-15 000	0	0	Hanke sisällytetään Villa Hagan puiston kaavahankkeeseen
9710	Wiikintien, Kirkkotallinkujan ja liikealueen kehäyhteys välillä Kirkkotallintie-Wiikintie suunnittelu ja rakentaminen	-20 000	-15 000	0	0	Hanke sisällytetään Villa Hagan puiston kaavahankkeeseen
9710	Kirkkonummentie ja Överbyntie suunnittelu ja rakentaminen	-30 000	-35 000	-9 461	-35 000	Hyväksytty tarjous suunnittelutoimeksiantosta, valmistuminen 12/2023
9710	Tallinmäki: Rovastinpuiston rakentaminen	-50 000	0	0	0	Arvio, ettei ko. hanke toteudu vuonna 2023
9710	Tallinmäki: Toritien, Kärrytien, Rosberginpolun, Pappilanmäen ja Sakastinkujan suunnittelu ja rakentaminen	-50 000	-190 000	0	-199 000	Urakan tämän hetkinen ennuste
9711	Läntinen Gesterby: Gesterbyntie, Gesterborgintie	-50 000	-50 000	0	-12 000	Suunnittelun aloitus siirtynyt syksyyn
9711	Hevosmäen alueen vesihuollon saneeraus	-300 000	0	0	0	Hanke poistunut kunnan investointilistalta, jäänyt Veden listalle. Ei toteudu
9720	Vesitorinmäki itäosa: Vesitorinrinne	-600 000	-610 000	-508 093	-660 000	Urakan tämän hetkinen ennuste
9728	Luostarinteen katu- ja rakennussuunnittelu	-200 000	-485 000	-7 178	-95 000	Urakan tämän hetkinen ennuste vuoden 2023 osalta
9727	Munkinmäentie suunnittelu ja rakentaminen	-75 000	-269 400	-11 540	-20 000	Suunnittelukustannukset vuodelle 2023. Suunnittelun viimeistely valituksen takia pysähtynyt, hankkeen kilpailutus arvioitu 2024.
9732	Juhlakallion ja Tolsanmäen asemakaava-alueet	-500 000	-1 500 000	-63 802	-2 800 000	Urakan tämän hetkinen ennuste vuoden 2023 osalta
9740	Tolsanjärvi (ent. Drusibacken)	-10 000	-10 000	0	-10 000	Yleissuunnittelu valmistuu vuoden 2023 loppuun
9742	Tolsanporthi	-10 000	-5 000	0	0	Hankkeen aloituksen ajankohta

						siirtynyt tulevaisuuteen
	Jorvas, Laajakallio ja lähialueet:	-115 000	-65 000	-1 719	0	
9739	Kvis ja Pohjois-Jorvas asemakaava-alue	-100 000	-50 000	-1 719	0	Ei lähtene vuonna 2023
9763	Killinmäki	-15 000	-15 000	0	0	Hankkeen käynnistyminen 2023 aikana on epävarmaa
	Masala ja lähialueet:	-150 000	-215 000	-3 274	-257 000	
9760	Tinantien, Suomelanpolun, Aittakujan sekä Köpaksenpolun (Bjönsinmäki) katujen suunnittelu ja rakentaminen	-50 000	-140 000	-3 274	-257 000	Urakan tämän hetken ennuste; 3/2023 ennuste suunnittelun kustannusarvio, ei urakkatarjous
9792	Masalanportti vaihe 2: Sundsbergintie, kiertoliittymä ja Eteläinen Salmitie suunnittelu ja rakentaminen	-50 000	-50 000	0	0	Hankkeen edistyminen yhteensovitettava Fortumin hankkeen kanssa
9788	Mustikkarinne	-50 000	-25 000	0	0	Hankkeen suunnittelu pysähtynyt
	Sarvvik:	-1 340 000	-580 000	-141 554	-185 255	
9731	Riistametsä	0	-120 000	-119 255	-119 255	Urakka valmistunut. Hankkeen toteutus pitkittynyt vuodelle 2023, laatuaineisto ja viimeistely kustannukset, hanke vastaanotettu
9741	Sarvvinportti	-500 000	-250 000	-5 735	-6 000	Valitus hallinto-oikeudessa käsittelyssä. Hankkeen urakkakilpailutus siirtyy vuodelle 2024
9772	Kolabacken	-840 000	-210 000	-16 564	-60 000	Suunnittelun valmistuminen viivästynyt, urakkakilpailutus siirtyy vuodelle 2024
	Kantvik:	-800 000	-800 000	0	-150 000	
9756	Sokeritehtaantie + JVP (saneeraus)	-800 000	-800 000	0	-150 000	Hankkeen kilpailutus syksyllä, ylivuotinen hanke
	Veikkola:	-75 000	-65 000	-43 593	-70 933	
9780	Alueen 13 vesihuollon rakentaminen: Vanhatie välillä Päivärinteentie-Lamminjärventie, Pengertie, Kaskiniityntie, Puutarhatie, Umpikuja, Mäkeläntie ja Lammaskallionkuja	-15 000	-15 000	-43 593	-45 933	Urakan tämän hetken ennuste
9783	Alueiden 12 (Kyntäjäntie, Takkumäentie ja Pienviljelijäntie) ja	-20 000	-20 000	0	-20 000	
9779	Eerikinkartano	-20 000	-20 000	0	-5 000	Suunnittelun aloituksen ajankohta ei tiedossa
9781	Veikkolanpuro II	-20 000	-10 000	0	0	Suunnittelun aloituksen ajankohta

						ei tiedossa
	Runko- ja siirtojohtot	-1 670 000	-1 681 476	-607 903	-1 555 000	
9610	Viemäriverkoston saneeraus	-200 000	-200 000	-119 574	-200 000	Omat hankkeet toteutunevat suunnitellusti
9630	Vesijohtojen saneeraus	-200 000	-200 000	-9 681	-50 000	Kustannusvarausta siirretty mitta-asemien rakentamisen priorisointiin
9620	Jäteveden pumpp saneeraus	-100 000	-100 000	-4 722	-80 000	Pumppaamoista siirretty mitta-asemiin
9640	Vesih verk pienet muutokset	-50 000	-50 000	-30 317	-50 000	Omat hankkeet toteutunevat suunnitellusti
9670	Luoman runkovesijohdon saneeraus ja paineviemäriin rakentaminen	-1 600 000	-1 600 000	-67 889	-1 300 000	Runkolinjaurakan tarjoukset odotettua alhaisemmat, PKA ja pienkohde kilpailutukset syksyllä
9679	Luoman runkovesijohdon saneeraus ja paine-viemäriin rakentaminen, korvaus johtosiirrosta	580 000	580 000	0	500 000	Siirtokustannukset runkolinjan osalta odotettua pienemmät, alentaa maksettavia korvauksia
9690	Paineenkorotus- ja mitta-asemat	-100 000	-111 476	-375 720	-375 000	Mitta-asemien rakentaminen priorisoitu
	Vedenottamot	0	0	-36 642	-35 000	
9660	Meikon vedenottamon saneeraus	0	0	-36 642	-35 000	Saneerauksen tämän hetkinen ennuste
	Vesih koneet ja kalusto	0	0	0	0	
	Ohjelmistot	-155 000	-155 000	-7 576	-50 000	
9702	Muut ohjelmistoinvestoinnit			-4 755		
9703	Etäluentaprojekti	-155 000	-155 000	-2 821	-50 000	Mitta-asemien rakentaminen priorisoitu
	Lisähankkeet		-628 100	-408 230	-514 911	
9784	Veikkolan PJV	0	-218 100	-410	-235 000	Urakan tämän hetkinen ennuste
9708	GWP-hankkeen vesihuollon johtosiirrot	0	-410 000	-407 820	-407 821	Urakka valmistunut 100% kustannukset, kustannusjako kunnan kanssa tekemättä. Veden kustannusosuus 40-60 %
9708	GWP-hankkeen vesihuollon johtosiirrot, kunnan osuus			0	203 911	Kts edellinen rivi
	Skeittiparkin johtosiirrot	0	0	0	-76 000	Urakan tämän hetkinen ennuste
		TA 2023	Ennuste 1-3/2023	Tot 7/2023	Ennuste 1-7/2023	

	Vesihuollon investoinnit yhteensä	-6 250 000	-7 393 976	-1 850 565	-6 659 099	
--	--	-----------------------	-------------------	-----------------------	-------------------	--